

Spawacz

Spawanie odgrywa istotną rolę w gospodarce. Metodami spawalniczymi łączy się nie tylko stal i inne metale, ale także tworzywa sztuczne, kompozyty i materiały ceramiczne. Technologie spawania wykorzystywane są prawie w każdej dziedzinie przemysłu, zarówno w procesie produkcji, jak i w trakcie wykonywania różnego rodzaju prac remontowych. Choć niektórym praca spawacza może wydawać się nudna, to wcale taka nie jest. Zdobywanie różnorodnych uprawnień zawodowych, ciągłe doskonalenie techniki i możliwość przebiegania w ciekawych ofertach pracy sprawiają, że spawanie może stać się pasją.

Zadania i czynności robocze

Praca spawacza polega na łączeniu bądź cięciu elementów wykonywanych z metalu lub tworzyw sztucznych, przy wykorzystaniu odpowiednich procesów spawalniczych. Do głównych metod spawania zaliczamy: gazowe, elektryczne, laserowe, termitowe. Najczęściej stosowaną metodą jest spawanie elektryczne, w którym wyróżniamy łukowe (elektrodą topliwą w osłonie argonu - MIG, w osłonie CO₂ - MAG, łukiem krytym oraz elektrodą nietopliwą w osłonie argonu - TIG), elektrożułowe, elektronowe, plazmowe. Zadania i czynności, które wiążą się z każdą z wymienionych metod nie różnią się w zasadniczy sposób od siebie. Do podstawowych czynności na stanowisku pracy spawacza należy: zapoznanie się z dokumentacją techniczną spawanego elementu - konstrukcji i z samym materiałem, przygotowanie powierzchni do spawania, tj. oczyszczenie powierzchni z rdzy i innych zanieczyszczeń, określenie i wybór technologii spawania oraz wykonanie operacji

spawania. Ponadto spawacz zobowiązany jest do czyszczenia i konserwacji urządzeń i sprzętu wykorzystywanego podczas spawania, zgrzewania, lutowania i przecinania. Również określenia ewentualnych wad spawania i przyczyn ich powstania. Dokonuje też sprawdzenia jakości wykonywanych prac spawalniczych na podstawie wyglądu zewnętrznego oraz pomiarów za pomocą przyrządów i narzędzi do kontroli złączy spawanych, a także organizuje sobie stanowisko pracy i utrzymuje je w czystości z uwzględnieniem zasad racjonalnej organizacji pracy, przepisów BHP i ppoż.

Środowisko pracy

Materialne środowisko pracy

Spawanie jest pracą fizyczną, indywidualną. Miejsce pracy spawacza to zarówno przestrzeń otwarta, jak i różnego rodzaju pomieszczenia zamknięte. Mogą to być hale produkcyjne, warsztaty remontowe, pochylnie, kanały, zbiorniki, wnętrza kadłubów statków. Wiele prac odbywa się także na wysokościach (na przęsle mostu, na wieży), w kopalniach, w budownictwie. Spawacz w swojej pracy narażony jest na wiele niebezpieczeństw: poparzenia, promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone, oddziaływanie pola elektromagnetycznego, obecność pyłów, dymów i gazów spawalniczych. Zagrożenia te sprzyjają powstawaniu chorób zawodowych, takich jak zatrucia, choroby skóry i oczu, uszkodzenia słuchu, przeciążenie układu mięśniowo-szkieletowego.

Społeczne środowisko pracy

Stanowisko pracy spawacza jest na ogół samodzielnym miejscem działalności. Spawacz sam przygotowuje sobie stanowisko pracy, zapoznaje się z odpowiednią dokumentacją oraz dokonuje wyboru odpowiedniej

techniki spawalniczej łącznie z doborem właściwszej spoiny. Ustala także kolejność czynności w toku spawania. Spawacz od początku do końca odpowiada za jakość i efekty wykonywanej przez siebie pracy. W większych zakładach przemysłowych spawacze mogą pracować w zespołach składających się z kilku pracowników.

Organizacyjne środowisko pracy

Czas pracy spawacza zależy od miejsca zatrudnienia. W dużych fabrykach, stoczniach, pracuje zwykle na 2-3 zmiany, w mniejszych firmach zazwyczaj na jedną, w ustalonych godzinach. Wyjątek stanowią spawacze wykorzystywani do usuwania awarii np. torowiska, sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Wówczas są oni wzywani do pracy o każdej porze dnia i nocy. Wszyscy spawacze używają odzieży ochronnej (specjalnych fartuchów, okularów chroniących oczy przed promieniowaniem świetlnym, pyłami, opiłkami metali, iskrami itp.). Stosują przyłbice, tarcze i specjalne rękawice. Spawacz pracujący pod wodą często używa kombinezonu nurka. Funkcje i zależności organizacyjne w tym zawodzie wynikają natomiast z miejsca pracy. Najczęściej spawacze są tylko podwładnymi.

Wymagania psychologiczne

Kandydat do zawodu spawacza powinien posiadać odpowiednie predyspozycje i cechy psychofizyczne. Niedozowne w tym zawodzie są: zdolności manualne, zręczność rąk, dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, ostrość wzroku, rozróżnianie barw, zdolność koncentracji uwagi, zdolność myślenia technicznego i umiejętność wykonywania zadań praktycznych. Ważna jest także samodzielność, odpowiedzialność, cierpliwość, dokładność, wytrzymałość na długotrwałe zmęczenie, opanowanie

i zrównoważenie emocjonalne oraz odporność na stres.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Od przyszłych spawaczy wymaga się bardzo dobrego stanu zdrowia i pełnej sprawności fizycznej, zwłaszcza w pełni sprawnego układu kostno-stawowego i mięśniowego. Zagrożenie dla zdrowia spawacza stwarza nie tylko miejsce pracy, ale także materiały, którymi on się posługuje. Najbardziej niebezpieczne są opary gazów technicznych wdychane w trakcie spawania. Osoby ze skłonnością do alergii, chorób skóry, chorób spojówek i śluzówek, schorzeń układu oddechowego nie powinny pracować w tym zawodzie. Przeciwwskazaniem są również wady wzroku niepoddające się korekcji, zaćma, zaburzenia równowagi i padaczka.

Wymagany poziom kwalifikacji i ścieżka kształcenia w zawodzie

Od kandydata do pracy wymaga się zazwyczaj wykształcenia zasadniczego zawodowego, ale o możliwości zatrudnienia w tym zawodzie decyduje tak naprawdę posiadanie tzw. książki spawacza. Aby ją uzyskać należy ukończyć specjalny kurs zawodowy (w jednym procesie - metodzie trwa on średnio 5 tygodni) i otrzymać świadectwo egzaminu kwalifikacyjnego spawacza. Uzyskane w ten sposób uprawnienia spawalnicze należy odnawiać co 2 lata. W Polsce uprawnienia spawaczom nadają trzy instytucje: Instytut Spawalnictwa w Gliwicach, Urząd Dozoru Technicznego w Warszawie oraz Polski Rejestr Statków w Gdańsku.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

to wyspecjalizowana placówka Wojewódzkiego Urzędu Pracy, która gromadzi i udostępnia informacje o zawodach, rynku pracy, możliwościach zdobywania kwalifikacji zawodowych oraz pomaga klientom w podejmowaniu decyzji zawodowych i planowaniu kariery.

W ramach bezpłatnych usług, w Centrum można skorzystać z pomocy doradcy zawodowego w:

- określeniu predyspozycji zawodowych,
- zaplanowaniu własnej ścieżki zawodowej,
- przygotowaniu listu motywacyjnego i CV,
- przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą.

Można również uczestniczyć:

- w warsztatach np. Autoprezentacja, Asertywność.

Ponadto w Centrum dostępne są zbiory informacji zawodowej:

- charakterystyki zawodów,
- informatory o możliwościach kształcenia,
- filmy o zawodach,
- filmy pomagające w planowaniu kariery zawodowej.

Centrum udostępnia także stanowiska internetowe.

Spawacz

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie
ul. A. Mickiewicza 41
70-383 Szczecin
tel.: 91 42 56 126, 91 42 56 123
e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)
75-846 Koszalin
tel.: 94 344 50 00, 94 344 50 56
e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

